

Motywy wielkanocne w malarstwie

Opracowała: Kinga Bartkowiak, absolwentka etnologii, copywriterka, blogerka. Miłośniczka zdrowego stylu życia, jogi i medytacji

Święto Wielkanocy to jednocześnie najważniejsze i najstarsze święto w kulturze oraz religii chrześcijańskiej. Od początków obchodów Triduum Paschalnego artystów fascynowała dwójka natura Jezusa Chrystusa — ludzka, gdy umierał na krzyżu po skazaniu przez namiestnika rzymskiego Poncjusza Piłata oraz boska, gdy w niedzielny poranek zmartwychwstał. Malarze przedstawiali najważniejsze wydarzenia obchodzone podczas świąt Wielkanocy zarówno tak, jak były one przedstawione w Piśmie Świętym, jak i pozwalali sobie na utrwalanie własnych wyobrażeń bądź skojarzeń z tym wyjątkowym czasem. Warto przyjrzeć się motywom wielkanocnym w sztuce malarskiej.

Przybycie Chrystusa do Jerozolimy

Dokładnie na tydzień przed Niedzielą Wielkanocną przypada tzw. niedziela palmowa, ustanowiona na pamiątkę wjazdu Chrystusa do Jerozolimy. Jezus wjechał na osiołku, a mieszkańcy Jerozolimy wyszli mu na powitanie, rzucając pod nogi gałązki. Stąd dzisiaj tradycja zabierania na mszę ozdobnych palm.

Ten motyw był chętnie wykorzystywany. Przykładem może być śródniościowy fresk autorstwa Giotto di Bondone, włoskiego artysty i członka Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, namalowany dla

Zdzisław Jasiński, *Niedziela palmowa* (1891)

Kaplicy Scrovegnich w Padwie. Giotto wiernie odtwarza przekazy biblijne. Na jego fresku widzimy Chrystusa na osiołku, za nim jego uczniów, a przed nim lud jerozolimski kładący w poddańczym geście gałązki oraz płaszcz jednego z mieszczan.

Niezwykłe wrażenie robi obraz z końca XIX wieku namalowany przez polskiego akwarelistę, Zdzisława Jasińskiego. Jego *Niedziela palmowa* przedstawia mszę świętą sprzed kilkudziesięciu lat, gdzie dorośli i dzieci przynosili do kościoła własnoręcznie urwane gałązki i tradycyjne polskie bazie. Obowiązkowo po mszy należało poknać kilka kosmatych, białych kuleczek, żeby uchronić się przed bólem gardła na następny rok. Obraz Jasińskiego oddaje klimat tamtych uroczystości,

pokazuje wielką pokorę wiernych i miłość do ich Zbawiciela. Widz całą scenę ogląda zza mgły utworzonej przez dym kadzidła.

Wydarzenia przed Zmartwychwstaniem

Przez kilka dni przed ukrzyżowaniem i zmartwychwstaniem Chrystus nauczał i niósł dobrą nowinę wraz ze swoimi apostołami. Te wydarzenia również chętnie pokazywane były przez malarzy. Na uwagę zasługuje *Chrystus w Ogrójcu*, autorstwa słynnego El Greco. Dzisiaj ta scena jest wspominana podczas modlitwy różańcowej jako pierwsza tajemnica bolesna. El Greco, przedstawiciel hiszpańskiego manieryzmu, stworzył klimat grozy i nadchodzącego niebezpieczeństwa. Chrystus przedstawiony jest wraz ze swoimi śpiącymi obok uczniami. Anioł nad Jezusem trzyma w ręku kielich symbolizujący ofiarę, którą już niedługo złoży Mesjasz. Zza skały, oświetlonej światłem księżyca, nadchodzą żołnierze wraz z Judaszem.

Judasz Iskariota, najbardziej rozpoznawany z apostołów, wydał Jezusa Chrystusa w ręce Sanhedrynu (starożytna najwyższa żydowska instytucja religijna i sądownicza) za trzydzieści srebrników. Kolejny fresk Giotto w Kaplicy Scrovegnich w Padwie obrazuje moment wydania. Ponownie, jak w przypadku

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**